J.Gezelius

Lijk-Predikan öfwer
Anna Isaakz Dotter Creutz,
f. Silffwersparre.
1665

HELSINGIN YLIOPISTON KIRJASTO
KOTIMAINEN
633510

= Melander no. 494.

130

Een Christeligh

Lijk = Predikan/

öfwer

Den Fordom Wälborne och nu mehra hoos Gudh Salige Frw/

Creutz

F. Anna Isaakz Dotter

Silffwersparre/ Frijherrinna til Cassaritz/ Frw til Malmgård/ Siundby och Tamberfors/

Hwilkens Lekamen

Aff en Hög= förnähm och aff äthskillige orter/ Ständ och wilkohr sammankommen Comitat och Samquembd vthi en beprysligh Lyk= Processf, beledsagad bleff/ ifrån Malmgård/ och til sitt Hwilorum vthi Perno Kyrkia i Nyland/ den 19. Februarij Ähr 1665:

Hållen aff

IOHANNE GEZELIO, S. S. Theol. Doctore, & Episcopo Aboënsi:

Tryckt i Abo/ aff Peter Hampon

Den Salige och i Herranom Roende Frues / Högtbedröfwade Herre och käreste effterlemnade Maka/

Dhen Högädle och Wälborne Herre

H. Ernst Johan Creutz/

Früherre til Cassaritz / Herre til Malmgård / Simdby / och Tamberfors / Kongl. May.tz Högbetrodde Man och Landzhöfdinge öfwer Nylandh och Tawasthuus Lähn;

Sampt begges Theras

Fast liuflige / och nu mykit Sorgbundne

Käre

Lijffz = Arfwingar

Såsom och

Hög = Förnähme Slecht och Anförwanter.

Til Tröst/ lindring och Christeligit åtänkiande/ är detme enfoldige Lijk. Sermon, effter åstundan/ publiceras.

Apoc. 14. 13. Salige äro the döde/ som i Herranom Döö här effter/ ja/ Anden säger: at dhe skola hiwila sigh ifrån sitt arbete/ ty dheras gärningar fölia dhem effter.

I nampn Gudh Fadhers/ Gudh Sons/ och Gudh dhen Helige Andes/ Amen.

DHenne Christelige/ Hög- och Loflige Gudz Försambling/ som på den Wälborne Herres/ hans Kongl. Maij:tz sampt Sweriges Rijkes Tro-Mans och Landshöffdinges öffver Nylandh och Tawasthuus Lähn/ Her Ernst Johan Creutzes/ Frijherres til Cassaritz/ Herres til Malmgård Siundby och Tamberfors Tienst- flijt- och wänlige/ ehuru wäl Sorgelige anmodande/ hafwer hans kärelskelige Huusfrwes/ den Wälborne Frw Anna Isaakz Dotter Silwersparres/ Frijherinnas til Cassaritz/ rc. Döda Lekamen fölliachtigh warit til sitt Hwilorum/ påminnes jempte dhet i vthfärdz Predikan wäl talat bleff/ dhe merkelige ord/ medh huilka den 73. Psalmen beslutes. Mån dhet är min glädie / att iagh håller migh in til min Gudh/ och sätter mitt Hopp til HERren Herren/ att iagh må förkunna huru tu dhet gör. Medh huilka Ord/ then Helige Dawid/ aff den andelige Dicht- Mästarens Assaphz/ genom dhen Heliga Anda ingifwne Dicht sigh Tröstade emoot alle swärmodige tankar/ som honom påföllo och tilstötte: när Gudz Regemente honom underligit förekom/ i dhet dhem ondom wäl/ och dhem frommom illa gick/ ty ehuru dhet honom i förstone Swärt förekom/

likwäl när han gick in vthi Gudz Helgedom / och merkte på dheras ända/ brister han uth medh desse hiertrörande Ord: HERre när iagh allena tigh hafwer / så frågar iagh effter Himmel och Jord intet. Om migh än Kropp och Siäl försmächtade/ så äst tu doch Gudh min hiertans Tröst och min deel. Item/ dhet är min glädie at iagh håller mig til min Gudh/ rc.

Medh dhesse och sliike Tröste-rike Ord hafwer ock denne Salige Frwen/ i sin swåra och oförmodelige Siukdom/ ja/ vthi sielfwe Dödzkampen sigh tröstat/ och dhet medh en sådan frijmodighet/ at alla görligen kunde see/ at Gudz frimodige Ande henne sterkte och vppehölt/ at hon frågade intet mehr effter Himmel och Jord/ hon hölt Gudh för sin deel och hiertans Tröst/ och lät dhet sin endeste glädie wara (effter hennes ögnalust/hennes åhrade herre och käreste Maka war frånwarande/ och all Menisklig hielp war vthe) at hålla sigh in til sin Gudh. Hugswalelsens Gudh han gifwe och dhem/ aff dhetta oförmodelige och Sorgelige fallet högtbedröfwadom/ en Rik Tröst i dheras hierta/ at dhe och måtte hafwa dhen rätta och endeste Trösten dher aff/ att dhe hålla sigh in til sin Gudh/ och icke allenast sielfwe aff förfarenheten lära/ vthan och andra medh sitt exempel underwijsa/ huru Herren medh sine Korsbärande dhet gör.

Hwarföre/ Gudi til åhro; dhenne Salige Frwen til en skoldigh och tacknemligh ihogkommelse: dhem högtbedröfwadom til Tröst och lindring vthi sin hiertans Sorg: och dhenne Christelige Hög- och Loflige

Gudz

Gudz Församblingh til behaglig tienst och vpbyggelse/ will man ett merkeligit och Trösterijkt Schrifftenes språk/ medh hwilket och dhenne Salige Frwen sitt lefwande här i werlden slutit hafwer i Herrans fruchtan affhandla/ dher til wij oß medh bönen bereda/ läsandes aff ett trogit hierta: Fadher wär ꝛc.

TEXTUS Rom. 14. v. 7. 8.

Ingen aff oß Lefwer sigh sielfwom/ och ingen Döör sigh sielfwom/ Lefwe wij/ så Lefwe wij Herranom/ Döö wij/ så Döö wij Herranom; ehwadh wij nu Lefwe eller Döö/ så höre wij Herranom til.

Thet läses/ elsklige och i Herranom Christo vthwald/ Gen. 35. v. 19. 20. At Rachel bleff Dödh/ och wardt Begrafwen widh wägen til Ephrat som nu heter Bethlehem; och Jacob reeste vp en wärd öfwer hennes Graff; Som nu Rachel Patriarchen Jacob ganska kiär war/ så lätt han och hederligen henne Begrafwa/ och lät vprätta öfwer henne en Prächtigh Graff-wärd/ ståendes på 12. Stenar/ så att dhen icke allenast war behållen vthi Sauls tijdh/ som sees aff 1. Sam. 10. 2. 666. åhr widh paß

dher effter vthan ock Hieronymus/ som lefde vthi IV. Seculo effter Christi Födelse/ bekänner samma Grafwård än vthi sin tijdh stätt hafwa/ widh Paß 2080. åhr dher effter. Hafwa altså dhe Helige/ som nu alla Gudfruchtige/ medh sådana monumentis låtit påskijna sin Troo/ sin kärleek och sitt Hopp: Sin Troo dhen dhe hafwa om dhe affsomnade/ låta dhe dher medh påskijna/ at ändoch dhe synes för dhe oförståndige såsom dhe dödde/ och dheras afflydande warder räknat för en Pijno/ så äro doch dhe Rättfärdigas Siälar i Gudz Hand/ och inthet Dödzqwal kommer widh dhem/ (Sap. 3: 1. 2.) för hwilken orsak skul dhe Döde kallas Salige som i HERranom Döö (Apoc. 14. 13.) Och dhet är dhet Lyra Skrifwer: Sancti Patres diligentes fuerunt in sepultura nobili, ad ostendendum quod fidem habuerint resurrectionis: dher om wij och sjunga: ey kan heller annat betyda/ dhet wij begrafwningar pryda: än wij wårt Hopp så bewijsa/ dhe Döda dher Sofwa medh lijsa: Sin kärleek bewijsa dhe på dhe framledne Döda: at dhe låta see dhen hafwa warit och än wara stadigh och vthan skrymtan; icke såsom dhe Skrymtares/ huilkas tanckar och offta sielfwa Orden äro thesse: kommer tu ifrån min ögon/ så kommer tu wäl uthur mitt sinne: När en Maka dhem ifrån faller/ är thet dhem lijka som en fogel flugo vthaff Buhren; Mån Patriarchen Jacob kommer ännu så sårt och ömt ihog sin kåre Rachel tå Joseph/ huilken war Rachels Son/ medh sine Söner kom il honom/ at taga welsignelsen aff honom för än han

skulle

skulle skilias ifrån Werlden/ huilket war til 50. åhr efter Rachels Dödh/ som dher om är at läsa Gen. 48. 7. Här til råder och Syrach. Cap. 38. v. 16. Min Son när en Dör/ så begråt honom/ och beklaga tigh såsom then Stoor Sorgh sätt hafwer/ och sweep hans Kropp effter tilbörligheet/ och lätt honom komma åhrliga tilgrafwa/ &c. Sitt Hopp/ at såsom dheras kåre wänner huilka dhe aff en rätt kärleek bepryda til Jorden/ hwyla sigh ifrån sitt arbete/ Apoc. 14. 13. altså skola the och sielfwa/ när Gudh behagar/ gå bort vthi sin (eller vthi samma) kammar låtandes sluta dörena igen effter sigh/ och fördölia sigh dher ett ögnableck/ til deß wreden gåär öfwer. Esa. 26. 20. Ty then måste ju hafwa ett Steen hierta/ eller wara aldeles sänkt vthi thenna Werldenes bekymber/ som icke vpwäckes til gudelige tankar om en Saligh hädanferd genom then timmeliga döden/ när han seer kostelige Epitaphia och vthprydde Grafwar/ helst dher han förmenar ock så sin Kropp skall hafwa sitt hwylorum: tänkiandes widh sigh sielff aff Hebr. 13. 14. Wij hafwe här igen warachtigh Stadh/ vthan wij sökiom effter then tilkommande. Therföre råder oß Syrach, Cap. 38. v. 23. Tänk på honom/ (huilken tu swept hafwer effter tilbörlighet och låtit honom åhrliga komma til grafwa) såsom han är dödh blefwen/ så måste tu och Döö: (och han synes lijka som uthur Grafwena säja til tigh) igåär borde thet migh/ idagh tigh/ sij dhen som til sådana gudeliga tankar aff beprydde Grafwars åskådande vpwäkes;

han

han fattar wisserligen sin Frålsare Jesum medh trona och säger: **Christus är mitt Lyff och Döden är min winning/** Phil. 1. 21.

Ibland sådana Graf-wårder äro nu för altingh at räkna tienlige och Gudelige Lyk-Prädikningar/ helst när the äro tägne aff the sidste Ord/ som dhe affompnade Döde talat hafwa/ och sigh sampt dhe kåre efterlemnade sijna dher medh tröstat. Ty såsom dhe högt-Bedröfwade efterlemnade låta medh Epitaphijs och vthstoferade griffter lysa sin troo/ Hopp och kärleek/ altså låta och dhe/ som känna Dödzens Sånninge-bod i sitt hierta/ och hafwa allaredo affwåndt sitt hierta och sinne ifrån alt werldzligit/ fast mehra påskyna sin troo/ kärleek och Hopp/ medh merkelige Tröstespråk aff dhen Helga Schrifft: Som: wij ett Synnerligit exempel hafwe vthi dhenne Wälborne och nu hoos Gudh Sälighe **Frwen.** Hwilken dhesse vpläsne dhen Helige Apostelens merkelige Ord: **Lefwe wij/ så Lefwe wij Herranom;** &c. vthi sin Dödzångest medh ett sådant hiertelag vthtrykte/ at alla tå närwarande nogsampt skönia kunde hennes stadige Troo och Hopp på sin Frålsare Jesum. Wij wiliom fördenskul dhesse Ord icke alleuast aff en Christeligh plägsedh/ vthan fast mehra den Salige Frwen til skyldig åminnelse/ sampt oß til Tröst och underrättelse något wijdare efftertänkia; merkiandes I. Explicationem; **sielfwa Orden/ huru dhe enfaldeligen förståås?** II. Applicationem; **huru de til närwarande Sorge-** act. **lämpas kunna?** Gudh wälsigne oß i dhetta wårt Christelige förehafwande/ för Christi skull/ Amen.

1. vthi

I. Uthi sielfwa Explicationen achte wij Först/ tilfälle til dhesse orden: nemligen/ at när then H. Apostolen hafwer i thenna sin grundrijka Epistel låtit see hwadh Synd är: och Fördt Menniskiorna til Syndernas känslo: underwist dhem om Gudz Nådh: och huru dhe Syndernas förlåtelse bekomma skole: och sedhan huru dhe skole strijda emoot Synden: wara tolige vnder korset: Döda och nederdempa then gamble Adam: och således om Gudz underliga försyn dheste bättre döma/ ꝛc. Så kommer han omsijder vthi dhetta 14. Cap. til den förmaningen om den Christelige frijheten/ således: at then som starkare är i Trone/ (wetandes sigh genom Jesum Christum wara frijat ifrån lagsens stadgar) han bruke denne frijheten Herranom til äro/ och icke dhem/ som swagare äro til föracht och förargelse; och tuert om/ the som swagare äro/ (icke rätt förståendes sigh igenom Christum ifrån dhe Ceremonialiske stadgar wara befrijade) dhe förachte och fördöme intet dhem som dhenne Christelige frijheten bruka: ja ingentera döma ens annars tiänare/ ty sinom egnom Herra ståår han eller faller; v. 4. vthan fast mehra både dhe starkare och dhe swagare göre altsammans Gudhi til äro. v. 6. Hwar vppå fölia dhesse orden/ v. 7. 8. ingen aff oß lefwer sigh sielfwom och ingen Döör sigh sielfwom ꝛc. och

Til thet andra/ är dhesse ordens enfaldige mening dhenne: At ingen Menniskia/ ehoo dhen är/ kan aff egen macht och förmågo komma til dhenna werlden/ vthan är aff Gudhi skapat. Ther om ståår Psal. 95. v. 6. 7. Kommer låther oß tilbidia/ och knäböja och nederfalla för Herranom/ then oß giordt hafwer;

ty han är wår Gudh/ och wij hans fosterfolk/ och hans händers fåår. Och Psal. 100. v. 2. förnimmer at Herren är Gudh; han hafwer giordt oß/ och icke wij sielfwe/ til sitt folk/ och til sin fosterfåår. Ingen Menniskia eho den är/ kan genom sin egen förmögenhet vthi sitt timmelige lefwande beståå och sigh vppehålle/ vthan allenast genom Gudz krafft dher om Job talar/ Cap. 10. v. 12. Lyff och wälgerning hafwer tu giordt migh/ och titt vpsende bewarar min anda. Och vthi Apostl. Gern. Cap. 17. v. 27. säger Apostolen Paulus. Gudh är ickelänge ifrån hwariom och enom aff oß/ ty i honom lefwe wij/ röroms och hafwa warelse. Ingen Menniskia/ eho den är kan aff sin egen krafft lefwa thet andelige lifwet vtan genom Christum återlöst/ och aff then Helge Anda styrkter; som dher om talar Apostolen til the Galater Cap. 2. v. 20. Jagh lefwer/ doch icke nu iagh vthan Christus lefwer i migh. Item Cap. 3. v. 26. 27. I åhren alle Gudz Barn genom Jesu Christi troo: ty i så mänge som döpte åhren/ hafwa i klädt edher Christum. Hwilket alt medh ganska wichtige ord vthtryckes vthi wår Catechismi Läros andra Huffuudhstycke. I den första Articulen: jagh Troor at Gudh hafwer migh skapat och all Creatur/ gifwit migh Kropp och Siäl: &c. i den andra Articulen: jagh Troor at Jesus Christus migh förtappade och föedömde Menniskia Förlåsat förwerfwat och wunnit hafwer/ ifrån alle synder/ ifrån döden och diefwuls wäld/ &c. i den tridie Articulen: jagh Tro-

attiagh icke aff mitt eget förnufft eller krafft troo kan/ eller komma til min Herra Jesum Christum/ &c. Hwilke ord när the heelt igenom/ medh ett achtsampt hierta läsas; lenna dhe dhem bedröfwade aldrig vthan Tröst/ ja och i synnerhet i sielfwa Dödzsens kamp; när then effter Gudz wilia oß ankommer; ty ock ingen Menniskia/ ehoo den är/ kan effter egen god tyckio hådan skilias/ vthan han warder genom den timmelige Döden hådan fordrat: som Moses bekänner Psal. 90. v. 3. Tu Herre låter Menniskiorna Döö och säger: kommer igen i Menniskiors barn. Såsom nu alt kommer aff Herranom/ både lyff och Dödh: Syr. 11. v. 14. Så böör oß och vthi alt sökia Gudz pryss/ loff och åhra: och således icke allenast Lefwa Herranom/ vthan också Döö Herranom/ som dhet vthtryckeligen talas om Apostolen Petro Joh. 21. 19. Dhetta sade Christus: gifwandes tilkänna medh hwadh Dödh han (Petrus) skule pryssa Gud.

Til thet Tridie/ infalla aff dhesse orden effterföliande spörsmåål/ såson: 1. Om alle Menniskior kunna dhesse ord: ingen aff oß lefwer sigh sielfwom och ingen Döör sigh sielfwom; lefwe wij/ så lefwe wij Herranom: &c. sigh tryggeligen tillägna? dher til swaras: At Lefwa och Döö är allom Menniskiom gemeent/ och kommer så wäl them ogudachtigom til/ som dhem Gudfruchtigom. Hwilket/ föruthan dagelige förfarenheten/ wittnar Syrach i dhet 24. Cap. v. 18. dhet är dhet gambla förbundet (nemligen Gudz Sententz och doom på Adams och Evæ Synde-

 fall/

fall/ Gen. 3. v. 19.) Menniſkia tu måſte Döö. Saſnalunda talar der om Epiſtelen til the Hebr. Cap. 9. v. 27. Thet är Menniſkiomen förelagt (för ſynden ſkul) en gång Döö/ och ſedan domen. Mån dhetta är åtſkilnaden: at (a) the ogudachtige inthet leſwa eller Döö Herranom/ dhet är (1) at The är känna inthet eller betänkia/ sigh wara aff Gudhi ſkapadhe medh Sinnen/ förnufft/ och helbregda lemmar/ och at Gudh håller thet widh macht/ ꝛc. prüſa ey heller Gudh dher medh/ och dherföre; vthan heller förſmåda ſin Skapare/ för hwilken orſak Propheten Daniel Straffar K. Belſazer/ Cap. 5 v. 22. 23. och ſäger. Och tu Belſazer haſwer icke ödmiukat tit hierta; vthan haſwer vphäſwit tigh emoot Himmelens Herra. Then Guden/ ſom haſwer tin anda och alla tina wägar i ſijne hand/ haſwer tu intet ärat. (2) Sökia dhe inthet annat vthi heela ſitt leſwerne än leſwa wäl och gagna sigh ſielfwom; och bekymbra ſigh inthet om Joſephs ſkada; (Amos, Cap. 6. v. 6.) thet är/ dhet Gemene Bäſta/ och ſin näſtas nöd låta dhe ſigh inthet gåå til hierta. Och fördenſkul (3) hålla dhe buken för ſin Gudh/ Phil. 3. v. 19. och ſökia ſitt (förnembſte och endeſte) goda mådan dhe leſwa/ ſåſom Rike Mannen/ om hwilken Chriſtus talar Matth. 16. 20. &c. Såſom nu dheſſe intet leſwa Herranom/ vthan sigh ſielfwom/ ſå Döö the icke heller Herranom vthan sigh ſielfwom. Och kallas medh rätta Döda i alla ſina gerningar/ Hebr. 9. 14. ja/ dhe kallas/ och äro leſwandes Dödha/ 1. Tim.

Tim. 5. 6. Mån (b) the Gudhfruchtige åhro i sitt hierta försäkrade/ antingen the lefwa eller döö/ Domini sunt (in casu recto & obliquo) dhe åro genom Jesu Christi krafft Herrar/ och herska öfwer alla sina andeliga fiender; och the höra Herranom til; effter dhe åro hår hans folk och fosterfåår/ Psal. 100. 2. dhe åro ryke på troone/ och arfwingar til thet Ryket som han lofwat hafwer them/ som elske honom/ Jac. 2. v. 5.

Thet frågas 2. effter ingen lefwer sigh Sielfwom/ och ingen Döör sigh sielfwom/ ꝛc. Om tå wår Lyfslängd är så affmåten/ och hoos. Gudhi besluten/ at på Menniskiones Gudfruchtighet eller ogudachtighet intet sedt warder? hår til Swaras: at når man läsar then helga Skrifft/ synes wål som några Språk skulle bejaka och dhetta stadfästa/ i synnerheet Job. 14. v. 5. han (thet är hwar och en Menniskia) hafwer sin förelagda tydh/ hans Månaders taal är når tigh/ (ô Herre) Tu hafwer satt honom ett Måål före/ der öfwer warder han icke gångandes. Eccl. 9. v. 12. Och weet Menniskian icke sin tydh/ uthan såsom fiskarna warde fångne medh en skadelig krook/ och såsom foglarna warda fångne medh snaronne/ så warda och Menniskiorna bortrykte i ondom tydh/ når han hasteliga kommer öfwer them Syr. 14. 18. Thetta är thet gamble förbundet/ tu måste Döö. Hebr. 9. 27. Thet är Menniskian förelagdt en-

gång Döö. &c. Mån dhesse och sluke then Heige Skrifftz Språåk vthsluta icke vthan fast heller in sluta Bönen och Gudfruchtighetenes öfning/ såsom och ogudachtigheten. Som sees aff Exod. 20. vers. 12. Tu skalt åhra tin Fadher och tina Modher/ på det tu skalt länge lefwa i Landena/ Prov. 3. v. 2. Min Son/ förgåt icke min lagh/ och titt hierta beholle min Budh dhe skola skaffa tigh långt Lyff/ och godh åhr och Fridh. Joh. 16. 23. Alt thet i bidien Fadhren i mitt Nampn/ thet skal han gifwa eder. ꝛc. Såsom thet här tilschrifwes Gudhfruchtigheten/ at en Menniskia niuter et långt lyff; så är och ogudachtigheten en orsak/ at hennes Lyff/ Lyka som i otydh affskärs: dher om wittnar Psal. 55. 24. The blodgiruge och falska skola icke komma til sin halfwa ålder (nemligen/ then dhe sigh föresatt hafwa) jtem, Eccl. 7. v. 18. war icke alt förmykit ogudachtigh och galnas icke/ at tu icke Döör i otyd. Ty dhen som sigh gerna gifwer i fara han förgåås dher vthinnan/ säger Syrach Cap. 3. vers. 27. ja det händer och wål/ att en sådan fåår en enda medh förskräckelse. Psal. 73. vers. 19.

Thetta är nu wål thet gemene werldenes Lopp/ at dhe Gudhfruchtige länge lefwa/ och dhe ogudachtiges lefwande affkortas; Mån dhen underlige och Allwetande Guden/ aff sin outhransakelige willia och försyn ombyter dhetta offta och kallar genom dhen timmelige Döden ifrån dhenne mödosamme werlden (effter Menniskeligit sinne) til at döma/ som wij ock nu

här

här för ögonen see) i ottydh/ dhe fromma och gudhfruchtige. Ty effter dheras lefwerne är obesmittat/ åhro dhe honom käre och behaga honom wäl/ åhro i hans nädh och barmhertighet/ och dherföre hastar han medh them vthu thetta onda lefwerne/ att dhe måge komma til religheet. &c. som här om är til at läsa vthi heela dhei 4. Cap. i wijsheetenes Book. Och Esa. 57. verf. 1. 2. Såsom och twärt om/ låter dhen Nådige Guden offta dhe ogudachtige länge lefwa/ (dher öfwer Job. klagar Cap. 21. verf. 7. 13. och säger: hwi lefwa tå the ogudachtige/ warda gamble/ och wexa til i ägodelar? dhe warda gamble medh goda/ och förskräckias som nogast ett ögnablek för helwetit.) Thetta tillåter dhen Barmhertige Guden/ at dhe ogudachtige sigh skola besinna/ och låta hans Longmodighet locka sigh til bättringh: hwilket doch sällan skeer/ emedan dhe dher aff taga orsak til at förhärdas/ och förföllia dhen Gudfruchtige och oskyldige/ (hwilket och Gudh tillåter dhem gudfruchtigom til proff och nytta) som här om witliffteligen är att läsa vthi den 73. Psalmen/ verf. 2. til den 16. och på dhetta sättet åhro förståendes alla dhen Helga Skrifftz Språåk/ som tala om Menniskiones Lyfftydh (såsom Psalm. 31. verf. 16. Herre/ min tydh ståår i tina händer/ och Psal. 90. 3. Tu Herre/ låter Menniskiorna Döö/ och säger: kommer igen i Menniskiors Barn. Item, Syr. 11. 14. Thet kommer altsamman aff Gudhi/ Lyff och Dödh, och dhetta: ingen aff oß lefwer sigh sielfwom/ ꝛc.

Hæmedo alliit eos adgaudentia.

Thet

Thet frågas 3. Effter wij höra Herranom til antingen wij lefwe eller wij Döö/ om thet är loflig at önska sigh Döden? Dhenna fråga synes wara swår at swara til/ effter hon kan aff wichtige skåål både nekas och bejakas. Nekas kan hon (1) effter ett långt lijff är en synnerlig Herrans gåfwa/ dher om tilförende sagt är. (2) emådan Gudh hafwer skapat Mennijskian til Lifwet/ hafwer han ock sielff lust til lijfwet/ Psal. 30. 6. han elskar lifwet Sap: 11. 26. och sielfwa/ Mennijskian ehuru mootgången Herre twingar/ hafwer hon doch en fruchtan för Döden (3) dhe helige hafwa ock bidit Gudh om ett långt Lijff såsom David. Psal. 102. 25. Min Gudh/ tagh migh icke bort i mina halfwa dagar/ och Ezechias/ Esa. 38. vers. 1. 2. 3. 4. 5. (4) kunna dhe Gamble/ som stoor förfarenheet hafwa myckit gangna Gudh Församblin och dhet Gemene Bästa/ Bejakas kan dhenna fråge eller Spörsmål (1) effter Christus hafwer lårt oß dageligen bidia: Tilkomme titt Ryke. Frels oß ifrån ondo. Hwilke begge böner aldeles fulkompnas genom en saligh hådanferd ifrån dhenna werlden. (2) dhe Helige hafwa bidit om en nådigh förlosningh/ såsom Elias/ 1. Reg. 14. 4. 5. Simeon/ Luc. 2. 29. Paulus/ Philip. 1. 23. och hela dhen Christeliga Församblingen/ Apoc. 22. 17. (3) länge lefwa/ är icke annat än länge quälias/ och ju lengre wij lefwa/ ju mehra ondt see wij/ höra wij/ göra wij/ och lijda wij. (4) är Döden en winningh Phil. 1. 21. så är ju en tijdig Dödh fast större winning: Then som hafwer ett Skep lastat medh dyrebare wahror/ han

gläder

gläder sigh ju at han kan snart komma til den hampn/ ther han gerna wara wil: En Krigzman som kan medh segerwinning vndslippa Kriiget/ och med alt gott belönas/ mon han thet icke skulle önska och emoottaga? dhetta alt kan wäl lämpas til en Saligh hädanfärdh/ etc. Thenna fråga ehuru wäl hon synes twifflwelachtigh/ så oplöses hon doch således: At man wäl kan önska sigh döden/ allenast at thet icke skeer aff otolmodigheet vnder Korßet eller mißtröstan på Gudz hielp och löfften; vthan at thet skeer aff en rätt långtan til thet tilkommande goda/ och ovthsäijelige liuflige umgenge medh Gudz vthwalde och then otalige Engla skaran/ Heb. 12. 22. Och skal denna önskan och lengtan skee medh wilkor/ at wij ther hoos altijdh säje: **Herre skee tin wilie och icke min**; Matth. 26. 39. Måste altså dhen hiertelige åstundan then man haffwer at skillias hädan och wistas i then Ewige och outhsäijelige glädien/ wara tempererat och bemengd medh den Christelige kärleken emoot them/ som ens närwarelse icke vthan största affsaknad/ ja och siäle-wåda umbära kunna. Såsom här om merkeligen talar och likasom medh sigh sielff disputerar Apostolen Paulus, phil. 1. vers. 21. & seqq. **Christus är mitt lijff/ och döden är min winningh. Men effter thet/ at lefwa vthi kiötet/ tienar mehr til at göra frucht/ så weet iagh icke hwilket iagh vthwällia skal: Ty både delarne liggia migh hårdt vppå. Jagh åstundar at skillias hädan och wara medh Christo/ hwilket (och migh) myckit bättre wore; men thet är mehr nödtorfftigt blifwa i kötet för idra skul.** etc. Och dhetta om Explicationen, til orde förståndet/ föllier

II. Applicationen, hwilken giffwer oß

1. En påminnelse eller lärdom / huru wij icke allenast skola lära förstå / vthan och rät läggia på hierta / aff hwilkom wij hafwe wårt lijff / och hwilken then är som oß både i lijff och dödh vppehåller. Nembligen Gudh alzmechtigh / Fadren / Sonen och then Helge Ande; och i synnerheet tilägnas den wälgärningen / i thetta rummet / Christo Jesu; som sees aff orden som effterföllia / Rom. 14. v. 9. **Ty Christus är ther på både dödh och vpståndan / och åter lefwande worden / at han skal wara en Herre både öfwer lefwandes och döda.** Ty aff Herranom Gudh hafwe wij thet Naturlige lifwet / som Job thet bekänner Cap. 10. v. 12. **Lijff och wälgärning hafwer tu giort migh / och titt vpseende bewarar min anda.** Item Esa. 41. v. 4. och Act. 17. v. 25. 28. ther orden kunna läsas. och medh thett naturlige lijfwet hafwe wij och theß vppehålle / som ther om är til at läsa Psal. 104. v. 27. och Psal. 145. v. 15. 16. Aff Herranom Gudhi hafwe wij och thet Andelige Lijfwet / när wij förmedelst Ordet och Sacramenten genom then H. Ande födas på nytt / gör Christus oß / som wore döde i syndene / lefwande i sigh sielfwom / at wij kunnom seija medh Apostelen, Gal. 2. v. 20. **Jagh lefwer / doch icke nu iagh / vthan Christus lefwer i migh; ty thet iagh nu lefwer i köttet / thet lefwer iagh i Gudz Sons troo / etc.** Och så är prophetens ord förståendes / Hab. 2. v. 4. **then rätfärdige lefwer aff sine troo.** Aff detta andelige Lijfwet kommer nu all den frijmodigheet / som en Menniskia / then elliest

är

är swagh / hafwer emoot sina starcke fiender / helst the andelige / som ther om witnar medh ganska wichtige ord / Apostolen til the Romare / Cap. 8. v. 31. til 39. Ja aff Herranom Gudi hafwe wij och Thet Ewiga Lyfswet / ty när wij ståå faste vthi Endan Matth. 10. v. 22. När wij hafwe kämpat en godh kamp / fulbordat loppet och hållet troona / 2. Tim. 4. 7. Så wil han aff nåde gifwa oß en saligh vplösning och skildnad / Phil. 1. 23. At wij frimodeligen och gladeligen kunnom säja: Herre nu låter tu tin tienare fara i frydh / etc. Luc. 2. v. 29. At wij sedan måge wandra för Herranom i the Lefwandes Lande Ps. 116. v. 9. Ther som är glädie til fyllest / och ett lustigt wåsende på Gudz högra hand ewinnerliga / Psal. 16. v. 11. doch thenna lärdom kan man icke som sigh borde vthföra; fast mindre then som här aff thenna texten flyter / nemligen

2. En förmaning / hwilken kunde widlöffteligen deduceras: ty effter wij lefwande och döde höre Herranom Christo til / så böör oß och tiena honom i heligheet och rättfärdigheet i alla wåra lyffzdagar / Luc. 1. v. 74. 75. Och Således vthgifwa wår Lekamen til ett offer / som är lefwande / heligt och Gudi behageligit; ther til wij förmanas widh Gudz Baemhertigheet / aff den helige Paulo, Rom. 12. v. 1. ty wij äre Gudz wärk / (på nyt födde / och lyka såsom) Skapade i Christo Jesu til goda gerningar / til hwilka Gudh oß tilförenne beredt hafwer / at wij vthi them wandra skole. Eph. 2. v. 10, &c. vthan

3. Skyn-

3. Skyndom oß til thet/ för hwilken orsak skul dhenne merkelige Text vthwald är/ som är en hugswalelse och tröst: hwilken här aff wäl hämpta kunna (1.) Alla Gudhfruchtige Menniskior i gemeen/ ty såsom nu vthi werldenes sidsta tydh Onskan/ haat/ nijt/ wederwillia/ förtreet/ ia allehanda bedröfwelse och mootgång/ stöta enom til och lyka som boßa öfwer och taga öfwerhanden/ så är tå ingen starkare wärn/ Tröst eller tilflycht/ ther medh en Gudhfruchtigh sigh vppehålla kan/ än thet at wij lefwe Herranom/ och wij döö Herranom; Thetta/ja thetta allena hafwer giort then Helige Dawid tröst och frijmodigh/ Psal. 27. v. 1. 2. 3. Herren är mitt Liuß och min helsa/ för hwem skal iagh fruchta migh? Herren är mins Lyffz krafft/ för hwem skulle iagh grufwa migh? etc. som ther wydare läses. Thetta allena hafwer giordt then frijmodige Paulum ännu frijmodigare/ at han trösteligen kunde säja; Thet hwarken bedröfwelse/ ångest/ förfölielse/ hunger/ nakenheet/ fahrligheet/ Swärd: eller lyff/ döödh/ Englar/ förstendöme/ welligheter; eller högheet/ diupheet eller något Creatur skulle skillia honom ifrån Gudz kärleek som är i Christo Jesu. Rom. 8. v. 35. seqq. Här medh kan hwar Gudfruchtigh Menniskia sigh styrckia/ thet komme henne vppå hwadh som helst komma kan/ at hon lefwer och döör Herranom/ och at hon är försäkrat/ at then faste Gudz Grund blifwer ståndandes och hafwer thetta Insegel: Herren känner sina/ 2. Tim. 2. v. 19. Hwarföre o Christen Siäl/ och bedröfwad Siäl/ förbyda Herren/

war

war tröst och oförsårat/ och förbyda Herren. Ps. 27. 14.

(2.) Är thet en tröst/ eller trösteligh ihogkommelse öfwer then Sal. Wälborne Frwen/ hwilkens döde Lekamen här för wår Ögon ligger/ **hon hafwer lefwat Herranom/ är och dödh Herranom.** Hon hafwer Christeliga lefwat/ therföre är hon och Saligen dödh blefwen: ty then som wäl lefwer kan icke illa döö. Then Wälb:ne och nu hoos Gudh Salige Fruen hafwer aff hiertat elskat Gud och låtit honom sin högste frögd wara/ **Nu skodar hon Herrans ansichte i rätfärdigheet/** Psal. 17. v. 15. Och kan aff egen förfarenheet säja: **Hwad kan wara större frögd/ än wistas vthi Himmels högd/ och se e Gudz ansichte blyda?** Gudz ord hafwer then Sal. Fruen elskat/ och the rum ther hans Ähra boor/ hafwer hafft en hierteligh hugnad ther aff/ at hon fick prysa Gudh vthi och medh församblingen: **Nu är hon kommen til lefwandes Gudz Stadh/ och til the förstföddas Försambling i Himmelen/** Heb. 12. v. 22. 23. får höra och sielff tillyka intonera den ovthsejeligh liuflige vthwaldes Sång: (then/ effter Menniskiligit förstånd/ eller som wy then begrypa kunnom/ mån är doch för oß här obegrypeligh/ warder beskriffwen/ Apoc. 7. v. 12.) **Loff och Ähra och Wyßheet/ och Tack; och Pryß och krafft/ och Starckhet/ ware wärom Gudh ifrån Ewigheet til Ewigheet.** Så nykit månniskiligit hafwer warit/ hafwer dhen Sal. Fruen **försakat all ogudachtigheet/ och werldzligh lusta/ lefwat tuchteligen/ rätferdeligen och Gudeligen/** (Tit. 2. 12.) **Nu är hon stält i Gudz åsyyn heligh o-**

 straffe-

straffeligh och obesmittad / Col. 1. v. 22. Är nu vthi the nya Himblar / ther effter wij wäntom / ther rätfärdigheet vthi boor. 2. Pet. 3. v. 13. Ja hon är nu stält för Gudz härligheetz ansichte ostraffeligh medh frögd / Epist. Jud. v. 4. Den Sal. Fruen hafwer icke allenast med sine egne och högelskelige kärligen / vtan och med alla Menniskior liusligen lefwat / hwarföre och nu skildnaden så myckit swårare är; mån nu är hon kommen til thet aldraliusligaste och aldrasäteste umgänge med Gudz vthkorade helgon / (Heb. 12. 22.) Finner ther för sigh sine käre för vthskickade / och i Herranom afsomnade / och wänter effter sigh / när Gudh så behagar / sine käre här i sorgen qwarlemnade / hwilka komma wäl til henne / mån hon aldrig til them (2. Sam. 12. 23.) Ther thesse frögde-ord warda klingande: Låt oß glädias och frögdas / och gifwa Gudi ährone: ty Lambsens Bröllop är kommit. Apoc. 19. 7. Här i Werlden hafwer dhen Sal. Fruen / som en rätt Christen / wäl hafft sin lust i Herranom / (Psal 37. 4.) Mån ther hooß ock som en rätt Christen / altydh måst reda sigh til och vthstå bedröfwelse / (Syr. 2. 1. & 1. Tim. 2. 12.) Mån sij nu är hon kommen til den aldraönskeligaste lycksaligheeten / at alla tårar äro afftorkade aff hennes Ögon / hon hörer ingen grät / intet roop / ingen wärck. (Apoc. 20. 4.) Vthi sit liuslige Ehtenskap / hafwer den Sal. Fruen wisserligen hafft många liuslige och hugnelige dagar / mån ther ibland / som vthi dhet Ståndet icke annars tilgåär / hafft många swåra och bittra dagar / (hwilka Gudh hafwer skapat jempte the andra / (Eccl.

7. 15.

7. 15.) Och nu i sinnerheet / tå tiden war kommen / at hon thenne mödosamma Werlden valedicera skulle / kan man icke annat säja / än then ena wedermödan mötte wisserligen then andra: wårken och swedan war stoor / (ty den stötte hiertat sönder;) Hennes aldrakäreste Herre och Make / hwilken henne bäst hade kunnat skööta och trösta / war frånwarande; dhe många små kringstående (hwilka til at see och wälsigna den Sal. Wälb. Fruen i sin stora swaghet til Helsingfors reeste /) kunde deels för sorgh / deels för sin späda ålder intet tala / mycket mindre trösta / vthan heller swårmodigheten öka: hennes hög-förnåhme anförwante wore henne långt ifrån / etc. Mån nu är den glädien / vthi hwilken hon insttigen är / så stoor / at all denne sorgen förgåten är: **Är thet icke medh tårar så / och medh glädie vpskåra?** Som then H. Dawid trösteligen talar / Psal. 126. 5. Och wår Herre Christus / Joh. 16. 22. **Edhert hierta skal glädhias / ock ingen skal taga edher glädie ifrå eder. Och** hwadh är iagh? at iagh skulle kunna vpräkna / mycket mindre medh wederbörligh wichtigheet vthtryckia / all den jämmer och Wedermöda / som Menniskiorne här i Werlden måske utståå? och twert emoot / den outhsäjelige frögden / som alla rätsinnige Christne hafwa at förwänta / och äro i sitt hierta ther om försäkrade. Om thet förre talar / jempte många andra Bibliske Språk / såsom och sielfwa förfarenheten / Syr. 40. v. 1-12. Om thet andra sammaledes then H. Skrifft mångestädes; och ehuru wäl thet skeer medh Naturlige Ord / thet är / sådana som eliest brukas at vthtala naturlighe saker; **Så hafwer doch intet Öga sedt / icke heller något Öra hördt / ey heller är thet stygit i någor Menniskios**

hierta /

hierta / thet Gudh hafwer beredt them som elska honom. 1. Cor. 2. 9. Gynnom fördenskul / dhenne Sal. Wälb: Fruen / thenne aldralycksaligaste ombytelsen: Som wäl ingen är / som Henne thet icke aff hiertat gynner; Ty ju kärare Wän en hafwer / ju större lycksaligheet han honom unner och önskar / nu hafwer denne Sal. Wälb. Frw warit sinom / nu högtbedröffwadom / respective en högönskeligh Frw och Maka; En aldrakäreste Moder: En nyckit liuflig och kärligh Fränka och Swägerska: En wänligh och tiänstachtigh Granne-Frw: En From och rätrådigh Huußmoder: En barmhertig och giffmild Schafferinna: etc. Then liufligheet / hugnat / frögd / nytta och bystånd / som denne Sal. Frwen / sinom kärom i sorgen effter lennadom / sampt mångom androm / än en tydh långh / ther Gudh så hafwer behagat / hafwer kunnat bewysa / när den jemföres med hennes lycksaligheet / som vthur så stoor wedermöda tagen är / och vthi en outhsäyeligh frögd införd / (Apoc. 14. 13) Så är ther emellan ingen proportion eller lykmätighhet. O huru lycksaligh fördenskul äst tu Gudfruchtige Siäl / som här hafwer lefwat Herranom; är död Herranom; och hörer nu / i then outhsäjelige frögden / Herranom til!

(3.) Ähr aff thesse orden en ryk tröst at taga för den högtbedröfwade Herren / denne Sal. Wälb: Frwens effterleffde Herre och Make / som thenne oförmodelige ombytelsen låter sigh så hårt tilhierta gåå / hwilkom hugswalelsens Gudh wille gifwa then rätta trösten i hans hierta; Ty vthan Gudz synnerlige krafft och werkan / kunna wåra tröste-ord / ehuru wichtige the synas wara / lytet vthrätta. Och såsom wij äro swage Menniskior / så

kunna

kunnä och thesse Menniskelige swagheter medh mödo öfwerwinnas. At trösta andra är intet swårt / män sielff at taga tröst til sigh / hälst vthi sådana oförmodelige händelser / är ganska swårt. Ju skadeligare ett Sår eller skada på Kroppen är / ju besvärligare läkes och helas thet; män när hiertat blifwer sargat och sårat; är thet än swårare at hela och läkia / ther icke then yppersta Läkiaren / som läker både till Lijff och Siäl / sine dyrbarest medicamenter aff sit andelige Apotek framdrager / och the wäl appliceras och tillåtas. The wijse Hedningar hafwa medh wichtige sententier och Språk / vthi sådana och andra fall / budit til både sig och andra at trösta Således: At man måste tola och lyda / thet som intet står til att ändra; Thet står til at beklaga / män intet til at ändra: Wij äro medh dhe wilkor födde hijt til Werlden / at wårt lefwerne är allehanda lyckones skott vnderkastadt. Hwadh är gemenare än födas och döö? Alt hwadh man elskar / måste man wäl betänckia / hwadh thet är man elskar / then som elskar ena Leerpotto / han måste tänckia / at han elskar ett bräckeligit ting / och när then sönderslåås / sigh intet yffra; och then som elskar ena Menniskio / måste betänckia / at then är dödeligh / och öfwer hennes dödelige affgång sigh intet gräma. Wij äro icke alle tillyka kompne hijt til werlden / kunna icke heller alla tillyka hädan komma / (Hwilka ord stämma öfwerens medh the merkeliga Syrachz Ord / Cap. 14. v. 19.) Thesse och andre slijke the wijse Hedningars sententier, hwilka och sielffwe förnufftet oß dicterar, kun-

na wäl/ när the rätt effter tänckias/ sorgen någorlūda lindra; mån the Sententier och Språk som vthaff then Helge Skrifft tagne äro/ gåå widt ther öfwer; Ty såsom Gudh then Helge Ande är ther til Werkmästaren/ så är han ock närwarande medh sin Rådh och vplysning/ när then H. Skrifft medh achtsamheet läses och öfwerwäges/ (ther om kan läsas/ Act. 2. v. 37. 41. Item Cap. 16. v. 14.) Äro altså ibland så många Helige Skrifftenes Språk/ wisserlige merkelige/ Psal. 90. v. 3. Luc. 2. v. 29. Phil. 1. v. 21. 1. Thess. 4. v. 13. och i synnerheet Syr. 38. v. 19. til 24. när the medh achtsamheet läsas. Mån thetta vpläsne Språk/ skal i synnerheet kunna trygga ett högt bedröfwat hierta/ när thet rätligen öfwerwäges. **At ingen lefwer sigh sielwom: Lefwe wij så lefwe wij Herranom.** som thet korteligen förklarat är/ och än korteligare til at tala: Hwadh är thet at lefwa Herranom/ än lefwa som en rätt Christen? hwadh är thet att lefwa som en rätt Christen/ annat än lefwa vnder stadig bedröfwelse/ kors och mootgång? Ty en rät Christen är then/ som anammar Christi Lära/ och ther effter wäl och Christeligen lefwer; nu är vnder samma Christi Lära också intingat sielfwa Bedröfwelsen/ Korset och Mootgången: Som Christus ther om talar Luc. 14. v. 27. **hwilken som icke bär sit Kors/ och föllier migh/ han kan icke wara min Lärjunge.** Item Cap. 9. v. 23. **hwilken migh effterföllia wil/ han wedersake sigh sielff/ och tage sitt Kors på sigh hwar dagh/ och föllie migh.** Merkelige äro thesse Frelsarens Christi Ordh/ medh hwilka en rät och beröfwat Christen beskrifwes/ hwilka then högt bedröfwade Herren också med sielffwa förfarenheeten lära måste/ (ty vthi medhgången

läras

läres thesse Orden intet wäl / ey heller läggias the på hiertat) När nu thesse Herrans Christi Läre-Språk läggias tilhopa medh Apostolens Trösterijke Ord / 1. Pet. 4. v. 16. 17. 18. 19. skole the genom Gudz Nådh / then stora hiertans swårmodigheeten wisserligen lindra / ty så talar then H. Petrus: Lyder någon som en Christen / skemme sigh intet / vthan prijse Gudh för then delen: Ty tijden är / at domen skal begynnas på Gudz Huus; Begynnes thet på oß / hwadh bliffwer tå theras endalycht / som icke Troo Gudz Ewangelio? Och bliffwer then rätferdige med platz Salig / hwar bliffwer tå then ogudachtige och syndaren? Therföre the ther lijda effter Gudz willia / the skola befalla honom sina Siälar / såsom enō trofastō Skapare / medgoda gerningar.

(4.) Thet som nu vthaff thesse Orden / om en rät Christen / hwilken allena Leffwer Herranom / talat är / thet länder också til Eder / o Jhögtbedröfwade / endeles ock små / späde och effter Människeligit sät at tala / förtijdeligen-Moder-Löse Creutzer. Sielfwa Nampnet bär påminnelsen medh sigh / (Creutzer eller Creutzianer / Crucianer / Christianer.) Och hafwe Edre Tappre Förfäder / som genom Åhra och Dygd / Tapperheet och Manligheet / Mödo och Arbete sigh nobilitet, grad och förmon förwärfwat hafwa / icke vthan noga betänkiande dhetta Nampnet / och Skölden vthwaldt. Är thet nu sant / som thet wisserligen sant är vthi werldzlige mätto / at dygd / möda och arbete måste gåå för prijs / heder och dignitét; huru mycket mehra vthi andelige mätto? Som then H. Paulus aff egen förfarenheet ther om talar / styrkiandes the bedröf-

wade Siälar / och fömanandes them at blifwa stadige i troone / ty wij måste genom myken bedröfwelse ingå i Gudz Ryke. Act. 14. vers. 19. 20. 21. 22. Lårer nu / o I högtbedröfwade Creutzer och Crucianer / hwadh thet år at lefwa icke sigh sielfwom vthan Herranom; Lårer och merker thet / huru Herren sörer sina helige underligen / Psal. 4. v. 4. Eder och Androm högtbedröfwadom / skal thet wål synas / at then sorgen kommer Eder doch för tijdeligen vppå? Ja tijdeligen nogh; Mån lårer och thetta o I Vnge och Spåde / doch Gudi kåre Creutzer / At thet år en kosteligh ting / at man drager Oket i ungdomen / (ty alt thet man wånier sigh widh i ungdomen / thet blifwer låt i then tiltagande och manlige åldren; Mån ther ungdoms åhren förnötas i wållust / blifwer mootgången / then doch icke vthe blifwer / så mykit swårare i framtijden.) Som hår om talar then H. Propheten Jeremias vthi Klagwijsones 3. Cap. v. 27. Och Christus säger / at wij skole taga wårt Kors på oß hwar dagh / som rät nu hördes; Sij dhetta hwar dagh / insluter också the unga åhren. Och hwilken rätsinnig Fadher eller Moder år / then icke under Agan sine K. Barn vptuchtar. (Prov. 13. v. 24. Cap. 22. v. 15. Cap. 23 v. 13. Cap. 29. v. 15. &c.) Måste nu / som thet ock tilbörligit år / lydige Barn medh tolamodh och tackjäjelse vptaga sine naturlige Föräldrars neffst och tuchtan / huru mykit mehr then Himmelske Fadrens Straff och Aga? hwilket widlöffteligen vthförer Apostelen til the Hebr. Cap. 12. v. 5. 6. 7. 8. 9. 10. och sluter i then 11. v. således: All Aga synes nu icke wara til frögd / vthan til

ångest

ångest: Mån sedan wedergäller han en fridsam rät-
ferdigheetenes frucht / them som ther vthi öfwade äro. 144.
Ja / vnder tuchtan och agan är altijdh fördold Föräl-
drarnas naturlige och stadige Kärleek til Barnen / (Esa.
49. v. 15. Matth. 7. v. 9. 10.) Huru mykit mehra then
Himmelske Fadrens stora Kärlek och innerlige Barm-
hertigheet? (Luc. 1. 78.) Om hwilken stora och fördolda
Gudz Kärleek til the nödlijdande / kunna läsas thesse
tröstrijke Skrifftenes Språk: Esa. 10. v. 25. Cap. 49. v.
15. Cap. 54. v. 7. 8. 11. Jerm. 31. v. 20. och vthi Klagiv.
C. 3. v 31. 32. 33. 34. Item Psal. 30. v. 6. och 103. v. 9. 10.
13. 14. och 118. v. 17. Såsom ock Sap. 3. v. 5. &c. Ex-
empel fela icke heller / hwarken vthi then H. Skrifft / eller
i dagelige förfarenheeten / huru underligen HERREN Gud
Hielper och Försörier pupiller och ensöriande / ty han är
theras Tröstare / Förswarare / Nödhielpare och Alz-
mechtige Fadher: ja then rätte Fadren öfwer alt
thet Fadher heter i Himmelen och på Jordenne /
Eph. 3. v. 15. Betäncker och lägger thetta på hiertat /
o I Sorgbundne Creutzer / såsom och then Wälsig-
nelse / som Eder Sal. Mohrkär eder effterlemnade /
hwilken är eder et Edelt Clenodium / och kan icke wara
vthan frucht. Betäncker Hennes liufflige och tröstrijke
Ord / och låter stadigt liuda vthi eder Öron aff Baruchz
4. Cap. v. 21. 22. 23. Hafwer ett got modh K. Barn /
roper til Gudh: ty iagh hoppas at then Ewiga
skal hielpa eder; Jagh hafwer lätit Eder fara medh
sorg och gråät / men Gudh skal gifwa eder migh igen
medh Glädie och Frögd Ewinnerliga.

(5.) Tröste sigh ocklå medh tesse orden / Alle denne
Sal. Wälb: Frwens hög-förnåhme Slecht och Anför-

wante. (Hwilka denne oförmodelige Sorgen / om icke så högt / doch icke långt ifrån / så hårt til hierta gåår) At deras mykit kåre och nu hooß Gudh Sal. Fr. Swägerska och Fräncka / hafwer här lefwat Herranom / hwilket lefwande i Herranom också insluter thet kärlige / liuflige och allom behagelige lefwerne och umgånge / som hon medh them hafft och plågat hafwer / hwilket som thet skattas och wisserligen är / en synnerligh Herrans gåfwa / så ståår thet ock allena til then Nådige Guden sådana och andra sina gåfwor / antingen at vndandraga eller långre at unna och effterlåta: och vthi alt böör oß säija medh then H. Job. (Cap. 1. v. 21.) Herren gaff och Herren togh / wälsignat ware Herrans Nampn. Thenne Sal. Wälb.ne Frw / såsom hon hafwer lefwat Herranom / så är hon ock dödh Herranom / och hafwer sigh förskaffat the try aldranödigaste Ting och Stycken; Nemligen / ett gott Rychte effter sigh: Ett got Samwet medh sigh: och en Nådigan Gudh för sigh. Mon icke medh all skiääl til dhenne Sal. Wälb. Frwen kunna lempas then Gudhfruchtige Judithz lofford / (Judith. Cap. 8. v. 8. Hon hade ett got Rychte när hwar man / at hon fruchtade Gudh / och ingen kunde säja henne något ondt vppå. Hennes sidste och liufflige Affskeedh betyger nogsamypt / at hon hafwer behållit Trona och ett got Samwete (1. Tim. 1. v. 19.) hafwer altså en Nådigan Gudh för sigh / vthi hwilken hon sigh frögdar medh ovthsäjelig glädie / (aff den 116. Psalmen v. 7. 8. 9.) säjandes: War nu til fridz min Siäl / ty Herren gör tigh got / han hafwer vthtagit

ming

mina Siäl vthu dödenom/ min Ögon ifrån tårar/ min Foot ifrån fall. Jagh wil wandra för Herranom i the Lefwandes Lande.

(6.) Och til ett Beslut/ merke och före sigtil sinnes Alle denne Sal. Wälb. Frwens Goda Wänner/ Grannar och Clienter/ hwilke öfwer Hennes oförmodelige hådanferd högeligen åro bedröfwade. At effter hon hafwer lefwat icke sigh sielfwom/ vthan Herranom/ så är hon och dödh Herranom/ och hörer således Herranom til/ at aff alt thet Werlden här åflas och fiåsar medh/ wil hon icke taga thet aldrabästa/ at hon på den ringaste tijdh/ (om thet än möjeligit wore) här i Werlden wistas måtte. Ty om thet än stödo til at bekomma alt thet en Menniskias hierta önska och begåra kunde aff dhetta werldzlige/ hwadh skulle doch ther ibland wara? thet man omfijder icke skule ledas wedh/ förgåta och förachta? aldrahålst när man medh alt alfwäre täncker och söker effter thet Ewiga. (2. Cor. 4. v. 16. 17. 18.) Huru mykit mehr then Sal. Wälb: Frwen/ som medh alla Sal. Affsomnade är kommen til Lefwandes Gudz Stadh/ til thet Himmelske Jerusalem/ och til then otalige Engla Skaran/ etc. Heb. 12. 23. Hennes åminnelse är hoos oß i wälsignelse/ effter then rättfärdige skul aldrig förgåten warda/ Psal. 112. 6. Och säje wij medh rätta (icke effter thet gemene sättet at tala/ Gudh frögde hennes Siäl/ modo optativo, vthan modo indicativo) Gudh han frögdar hennes Siäl: O Saligh/ och öfwer Saligh åstu kyske och Rätfärdige Siäl/ som nu åst i Gudz Hand/ och intet

dödz-

dödzqwaal kommer ewid tigh. Tu äst införd i then glädien/ then intet Öga hafwer sedt/ och intet Öra hört/ ey heller vthi någor Mennisktors Hierta stigit är. Såsom thet hafwer warit thenne Sal. Wälb: Fruens högsta glädie at hålla sigh in til sin Gudh och sättia sit hopp til Herren Herren; Så gifve ock o Gudh/ oß then samma nådena/ at thet måtte wara wår högste glädie/ at hålla oß til wår Gudh/ och sättia wårt hopp til Herran Herran/ at wij ock måtte förkunna huru han thet gör; nemligen förer oß här vnderligen; och på sidstone när stunden är kommen/ gifwer och oß en godh endalycht/ och tager oß aff thenne Sorgedalen/ til sigh i himmelen.

Honom ware Åhra och Wijsheet/ och Tack/ och Prijs/ och Krafft/ och Starckheet/ ifrån Ewigheet och til Ewigheet/ Amen.

PERSO.

NÄst den åhretienst som wij på stunden hafwa be-wijsat denne nu mehra i HERRanom Christo aff-sommnade Salige Högh- och Wälborne Frw/ Frw Anna Isachsdotter Sölfwersparre/ Frijherrinna til Caßaritz/ Frw til Malmgårdh/ Siundby och Tamberfors: hwilkens Salige Lekamen wij hijt til des förordnade Lägerplatz hafwom beledsagat och fölgachtige warit/ så annanar den hoos oß och andre Christelige Nationer wanlige och berömeligh plägsed/ det man om den Sahl. Högh- och Wälb:ne Frwns uhrgambla Adelige slecht/ Stemma och Ridderligh herkomst/ des Christelige och högtberömde förte Lefwerne och Sal. affskedh/ ifrån dhenne mödo-samma Werldenne något mentionerar/ der om dhetta föliande är til beretta: At denne Sahlige högh- och Wäl-borne Frwn/ är när man skreff 1626. den 17. Martij vp-på sin Saligh Herfaders gårdh i Vpland Ora benembd vthaff Vhrgammal Adeligh slecht och herkompst/ så å Fäderne som å Möderne Vrsprungen och hijt til denne Werlden född och boren.

Denne Salige Högh- och Wälborne Frwens Fader war den Wälborne Herre/ Her Isach Axelßon Sölf-wersparre til Ora/ fordom Öfwerste til Häst öfwer Vp-landz medh Närickes och Weßmannelandz Cavallerie.

Hennes Moder war den Wälbone Frw/ Frw Chri-stina Fleming til Ora.

Hennes Fader fader war den Wälborne Herre/ Her Axel Månßon Sölfwersparre til Hakunge och Billestad/ hwilken hade til Hußfru den Wälborne Frw/ Frw Inge-bor/ Her Isach Nilßon Baners dotter til Diursholm och Rungaren.

Hennes Faders Fader fader war den Wälborne Herre/ Her Måns Pederßon Sölfwersparre til Hakunge/ hwilken hade til Hußfru den Wälborne Frw/ Frw Eißa Her Nils Thomaßons Dotter til Bredesiö.

Hennes Faders Moder Fader war den Wälborne Herre/ Her Isach Nilßon Baner til Diursholm och Rungaren.

Hwilken hade til Hußfru den Wälborne Frw/ Frw Brita Lagesdotter til Ora och Rungaren.

Hennes Faders far faders fader war den Wälborne Herre Her Påder Soneßon Söfwersparre/ til Billestadh/ Hakunge och Skellestadh/ hwilken hade til Hußfru/ den Wälborne Frw/ Frw Iliana Her Påder Oloffsons dotter til Wiggeby.

Hennes Far faders Moder fader war den Wälborne Herre Her Nils Thomaßon til Bredsiö och Liuxhammar/ hwilken hade til Hußfru den Wälborne Frw Frw Karin Her Keel Hwesingzdotter til Alnö.

Hennes Far Moders far fader war den Wälborne Herre/ Her Nils Eskelßon Baner til Diursholm och Wennegarn/ hwilken hade til Hußfru den Wälborne Frw/ Frw Ingebor Her Lars Axelßons Dotter til Barlöfn.

Hennes Moder Fader war den Wälborne Herre/ Her Lars Fleming til Wilnäs fordom Landzhöffdinge öfwer Nyslot och des lähn.

Hwilcken hade til Hußfru/ den Wälborne Frw/ Frw Anna Her Hindrich Claßon Horns/ Riddares Dotter/ til Kanckas.

Hennes Moders Far Fader war den Wälborne Herre/ Her Herman Flemingh til Wilnäs och Lechtis/ Sweriges Rijkes Rådh/ Riddare/ Krigzöfwerste och Ammiral Finland.

Hwicken

Hwilcken hade til Hußfrw / den Wälborne Frw / Frw Gertrudh Håkonsdotter Lond til Dansiö och Attorp.

Hennes Moders Moder Fader war den Wälborne Herre / Her Hendrich Claßon Horn til Kanckas och Hapaniemi / Sweriges Rijkes Rådh / Riddare och Gubernator öfwer Storförstendömet Finland / såsom och Lagman öfwer Söderfinlandh.

Hwilcken hade til Husfrw / den Wälborne Frw / Frw Elin Arfwedzdotter til Kanckas och Hapaniemi.

Hennes Morfaders Farfader war den Wälborne Herre / Her Peder Fleming til Wilnås.

Hwilken hade til Husfrw den Wäjborne Frw / Frw Elin Her Johan Lytekes Dotter til Wilnås.

Hennes Morfaders Moderfader war den Wälborne Herre / Her Håkon Pederßon til Attorp.

Hwilken hade till Husfrw den Wälborne Frw / Frw Ingrid Her Håkon Thums Dotter aff Dannmark.

Hennes Moders Moders Farfader war den Wälborne Herre / Her Clas Hendrichßon Horn til Kanckas.

Hwilken hade til Hußfrw / den Wälborne Frw / Frw Kirstin Her Christier Håkonßon Frilles Dotter til Kanckas.

Hennes Mormoders Morfader war den Wälborne Herre / Her Arfwed Erichßon til Laucko.

Hwilcken hade til Hußfrw / den Wälborne Frw / Frw Kirstin Her Knut Erichßon Kurckz Dotter til Annula.

Vthaff förbemelte Vhrgambla Adelige Slechter och Familier, hafwer denne Sahl. Högh- och Wälb: Frwn sit Vhrsprung dragit / hwilkens förberörde kåre Föräldrar sedan dhe vthaff Gudh den Aldrahögste medh denne Salige Högh- och Wälborne Frwn wore begåfwade / hafwe icke allenast forderligast effter den Naturlige födelsen warit betänckte at låtha framhafwa henne genom

det Helga Dopsens Sacrament för wår eendeste åtherlösare Jesu Christo / vthan henne och strax wid åhrens tiltagande vthi en sann Gudz fruchtan och Herrans förmaningh / sampt i sine Christendoms Styckers flitige lårande troligen vptuchtat och vnderwust til alle Adelige Dygder / som des höga ståndh wål anstod / hwar igenom hon dageligen dagz tiltogh vthi Lårdom / Dygd och åhra / sine kåre Föräldrar til största hugnat och glädie / hoos hwilke hon lefde til A.° 1641. då Herren Gudh effter sit alwysa rådh och Faderliga behagh vthi denne Salige Hög- och Wålborne Frwens Blomstrande Vngdom henne til hiertans Sorgh och Bedröfwelse nådeligen Vthi en Sal. Stund / genom den Tynmeliga döden ifrån denne vsle Werlden först hådan kallade hennes Salige kåre Frwmoder / och åhret der effter / hennes Salige kåre Herfader då warande en åldrigh och suckligh Herre / och såsom denne Salige och Högwålborne Frwn effter Gudz skickelse sålunda bleff både Fader och Moderlös / dy hafwer hennes högtåhrade och nu Salige kåre Moderbroder / den Högh och Wålborne Herre Her Clas Fleming / Fordom Sweriges Rykes Rådh och Amiral, så myckit mehra låthit sigh til hiertat gå / at wårda sigh om hennes wålståndh så wål som om hennes Salige kåre Systers / hwilken såsom ganska spådh hans Excellentz i sitt Hws behölt. Men den Salige Högh- och Wålborne Frwn recommenderade Hans Excellentz i förstånne til sit Syskone Barns Frw / den Högwålborne Grefwinna Frw Ebba Leyonhufwud Sal. Her Claas Horns / hoos hwilken denne Salige Frwn war i Tree Åhr / och der sammastädes fuller stadigt hade blifwit / effterså som bemelte Greffwinna trägit och myckit der om anhölt / hwar icke hans Excellentz

hennes

hennes högtährade käre Moderbroder för rädsammare hade befunnet heller att anförtroo henne sitt egit Syskonebarns / Wälborne Frw Elin Flemingz goda skötzell och omwårdnadt / hwilken togh wälbem:te Frwen där på strax til sigh / och lätt såsom en Moder på det aldratroligaste sigh om henne wårda / hwar emoot denne Salige Högwälborne Frwn näst den ödmiukheet hon sigh winlade at bewysa sin högtährade käre Moderbroder / för der höga bekymber han om hennes bästa hade / hon derjempte til thet högsta sigh beflytade at finnas så den förra / som denne / vthi hwilckes Hws hon sedan kom / aff hiertadt tacksam / och ther jämpte sigh vthi en sangudachtigheet / Dygd / Ähra och Sachtmodigheet i en sådan mätto altydh öfwade / at heñes högtährade Sal. Moderbroder med sin elskelige gemähl / barn och anförwanter fattade om henne dhe tanckar / at hon wisserligen skule blifwa / såsom och skedde sigh sielff och heela sin Familia til heder / hugnadt och glädie / aff hwilke dhe som nu igen lefwa denne Sal. och Högwälborne Frwns oförmodeliga hastiga dödzfal tillyka medh des käre Herre och Barn medh hiertans suckan och tårar beklaga. Och vppehölt sigh således den Sal. Högh- och Wälborne Frwen i sin Sal. käre Frwmoders Syskonebarns / Sal. Wälborne Frw Elin Flemingz Huus (såsom tilförenne altydh /) vthi största Dygd och Gudfruchtigheet til A.° 1646. den 15. Julij då denne Sal. Högh- och Wälborne Frwn / effter Gudz alwysa försyn sampt anförwanters mogne rådh ja och samtyckie sigh begaff i then Helge Trefaldigheetz nampn i ett Christeligit och berömligit Echtenskap medh nu j allsomstörsta hiertans sorgh närwarande Wälborne Herre Her Ernest Johan Creütz? Hwicken Bröllopz Högtydh vppå åfwanbemelte Dato j Stockholm

på Tre Cronor/ Hennes Kongl. May:ts Drotning Christina och fordom wår nådigste Konung/ Carl Gustaff då warande hertigh/ medh dheras Kongl. præsens och närwarelse/ så wäl som andre Furstlige Personer aff Hes- och Phaltziske Huusen/ och samptlige Richzens Rådh och förnehme Herrar respective aldranådigst och gunstigast hedrade. Och såsom denne Sal. Högh- och Wälborne Frwen medh sin käre Herre detta sit åchtenskap/ gudeligа medh största åhra/ heder och prydelse inträdde/ så wardt hon och vthi det samma aff den högste Gudh welsignadt medh Siw Söner och Fyra Döttrar/ hwar aff twå Söner äre döde och några aff dhe andra Syskon medh dheras högtbedröfwade Fader j sorgen här närwarande. Denne Sal. Högh- och Wälborne Frwens Christendom och algemena wandel anbelangandes/ så är detta först til at jhogkomma/ at denne Sal. Frwn vthi deña sin vsla Werldz Lopp hafwer offta begådt Herrās högwärdige Natwardh/ sin troo til styrckio och Siåls försäkring om det Ewiga Lifwet der jämpte hafft een vprichtig kärleek til Gudh och des helga Ordz flijtiga öfningh/ som til Hennes största heder/ Gudz Ordz kärälskarom til et berömwärdigt Exempel, och san Gudz fruchtans anledning inthet kan förtijgas/ at hon den helge Biblen så högt öfwer altingh älskat hafwer/ at hon ingen Affton eller Morgon har låtit gå förbij/ medh mindre hon åthminstone iu ett Capitel i den samma sielff läsit hafwer/ och det medh största åhoga/ devotion och wördeligh andächtigheet/ förmedelst hwilcket idkesamma Lösande och betrachtande/ näst dens helge Andes nådiga bijstånd/ hon bekom en besynnerligh knnskap j Gudz helga Ordh/ och en sådan siäle-skat medh all god fruchtz Säd/ som henne först här j werlden med ett Erbart les-

werne

werne giorde tåck och behageligh/ och sedan vthi them Christeliga Trona en frymodigh ståndachtigheet alt in til sin sidste andedrächt. Medh sin käre Herre och Maka/ hafwer den Hög- och Wälborne Frwn lefwat i en hiertans enigheet sämia och kärlek/ honom in til sin dödh aff alt hierta älskat och åhrat/ och såsom hennes prydning icke hafwer warit vthwärtes/ vthan vthi en sachmodigh och stilla anda/ skickeligh och dygdesam wandel/ så vthi sine käre Barns åhrbara och oförtrutna vpfostring til en san Gudz kunskap tucht och åhrligheet/ såsom vthi det at hon sitt hws i en sådan måtto på det aldrabåsta sätt föreståt hafwer/ at det derigenom hafwer warit sat och lemnat vthi et besynnerligit godt tilstånd/ hwilcket alt medh det liusliga omgänge som den Sahl. Hög- och Wälborne Frwn aff en sanskylligh kärleek medh sin käre Herre hafft hafwer/ han icke kan vthan bittra tårar ihogkomma och medh största wördnadt/ åhra och beröm åtenckia/ så lenge han lefwer.

Näst detta hafwer den Sal. Hög- och Wälb: Frwn iklädt sigh alla Christeliga dygder/ vthi alsomstörsta wänligheet emot Gudz Heliga Ordz Predikanter/ Lärare/ och sine Jämchristne/ vthi långmodigheet emoth dem som henne vthi hwariehanda måtto sökte att förtörna/ vthi Sachtmodigheet emoth sine Tienare Tienarinnor och dem som henne medh hörsamheet och lydno woro förplichtade/ såsom och vthi hiertans barmhertigheet emot dhe Fattiga/ hwsarme och torfftiga/ hwilket hon aldrigh förgat vthan vplät sine milda händer och förbarmade sigh öfwer them vthi theras nödh och Elēdighet/ icke låtandes dem någon tydh gå tröstlöse ifrån sig/ vthan kommit dem altydh til hielp. Och såsom denne Sahl. Hög- och Wäborne Frwn war aff den högste Gudh be-

gäfwad

gåfwat medh ett besynnerligit högt förstånd/ skattade hon och så ringa alle förgengelige och tymmelige saker/ så at hon hwarcken aff moth- eller medhgång war olustigh eller gladh/ vthan i alle tyder sigh sielff lyk/ och så oföranderligh och stadigh/ at hon så i denne som j alle andre dygder är worden en effterdömelse sinom käre Herre och Barn/ så wäl som allom androm/ såsom Gudh är witne/ hwilcken thes Hierta och niurar pröfwat/ och in til sidste Andedrächten styrckt hafwer at detta medh hwadh mehra som kunde til denne Sal. Högoch Wälborne Frwns ewiga beröm sägas/ icke medh smekligom ordom i någon mätto annorlunda än som i största sanning ihogkommes.

Sidst hwadh denne Sal. Högh och Wälborne Frwns sluckdom och Salige ändalycht anbelangar så är först til at nemna at hon (denne Salige högh och wälborne Frwn) bleff den 21. Maij aff et hårt Barnafänge förlossat/ och medh en Vng Dotter aff den högste Gudh wälsignadt: effter hwilken Barnsäng och 8. Wekors förlop/ denne Sal. Frwn begaff sigh på resan ifrån Helsingfors til sin högtährade käre Swäger/at biuda hans Excellentz medh des käre Frw och Barn fahra wäl/ emedan Hans Excellentz war til Lyfland reßfärdigh/ och som den Sal. frwn hade sådant förrättadt och war kommen til Malmgård bleff hon der aff en sådan olyckesam Reesa emellan Lögerdagen och Söndagen om natten som war den 24. Julij myckit swagh/ hwar til sigh slogh effter nye dyngns förlop åthskillige farlige anstöter/med flusser i Hufwudet/och ehuru wäl samma sluckdom der emellan nemligen den 30. Julij något lät sigh til bettringz ansee/ lykwäl bleff den Sal. Högh- och Wälborne Frwn/ om Natten som der på följde igen j en sådan mätto befengd at hon sielff

kunde

kunde see och förmärckia / det hon j denne mödosamme Wärlden sin mästa tydh tilbracht hade / och at hoos Mennisskior här timelighen war ingen hielp at förvänta / och fördenskuld slåendes alt Werldzligit bekymmer vthur sinnet / sigh til sin endaste Siåla = Läkiare Jesum Christum wände / och bittyda om Morgonen som war den 1. Augusti begiärte aff Hans Wyrdigheet Prowesten / som då på Gården tilstädes war / at blifwa delachtigh aff HERrans Högwärdiga Lekamen och Blodz Sacramente / hwilcket och bittyda om Morgon och strax på samma Stund i det Helga Trefaldidheetz Nampn / med alsomstörste gudeligheet och devotion skedde / j det denne Salige Högh = och Wälborne Frwn sielff giorde sin egen confession ganska lång och ovthsäyeligh devot, med en sådan Gudeligheet så at Hans Wyrdigheet Prowesten vthan Tårar intet kunde den samma anhöra. Och såsom den Sal. Högh = och Wälborne Frwn gaff sigh ganska wäl och aldeles til fredz medh Gudz nådige disposition, och sigh och sine käre Döttrar som kring Sängen lågo gråtandes / hade tröstat säyandes: **Lefwe wy så lefwe wy i HERranom / döö wy så döö wy i HERranom** / befalte hon och så då / såsom altydh tilförenne sin käre Herre och Barn / vthi Gudz gudomeliga beskyd / beskerm / och Faderliga händer / medh tacksäyelse til Gudh för alla dhe dagar / hon medh sin käre Herre sammanlefwat hafwer / i den wisse och otwyfwelachtiga förhopningh til Gudh / der Hans Gudomelige almacht någon oförmodeligh åthskilnadt giöra behagade / at the skulle wäl medh glädie i Gudz ewiga frögdesaal finnas / hwar vppå Hans Wyrdigheet Probsten denne Högwälborne Gudhfruchtige och Salige Frwn vthi det Helge Trefaldigheetz Nampn Jesu Högwärdige Lekamen

Nu aldenstundh denne Sal. Högh- och Wälborne Frwn nogsampt twyfwels vthan hoos sigh befan / hwad för ett beklageligit tilstånd denne hennes swagheet och der på föliande dödh skulle hoos hennes kåre Herre / som då frånwarande och widh Richzdagen vthi Stockholm stadder war / så wäl som hoos hennes kåre Barn taga och förorsaka / hade en moderligh och öfwer alla dhe måtton stoor åstundan / sidst at see dhe små sine kåre Barn som i Helsighfors woro / och fördenskuld lät sigh i en förteckt senfft sachteligen dyt hån framföra / biudandes derjämpte genom ett erbarmeligit Breff som hon medh sin egen Hand skreff dagen för än Gudh henne kallade / sin kåre och högbedröfwade Man det sidsta fahrawäål. Som nu HERren Gudh den 3. Augusti klockan 10. om Natten hade den Salige Högh- och Wälborne Frwn til Helsinghfors beledhsagat / badh hon sine Kåre Döttrar gå j Jesu Nampn och läggia sigh / sågandes: J ha nogh allareda wakat öfwer mei på Reesan / låter mei nu så hwyla migh en lyten stundh / men de wille sin kåre Frw Moder inthet öfwergifwa / när det nu ledh moth Klockan Tre om Mårgonen / och kraffterna mehr och mehr förswagades / sade hon: iagh gifwer nu mei / min kåre Man och Barn i Gudz hender / ach ach hielp min HERre JEsu / Hwar vppå denne Sal. och Högwälborne Frwn sin Ögon igen lade och Henderna j kors på sit Bröst / och som Kyrckeherden der sammestädes Wyrdigh och Höglärde Mäster Anders / som i det samma inkom och hade sagdt: Lefwe wij så lefwe wij HERranom / Döö wij så döö wij HERranom: Öpnade hon sin Ögon medh hendres vplyfftande til Himmelen och der på vthi all som

störst a

största stilheet och Gudeligheet afflommade saligt i Herranom/ den 4. Augusti Klockan emellan 3. och 4. om Mårgonen/ sedan hon vthi 38. åhr och fem Månadher sin Lyfzlengd i denne vsle jämmerdalen fullendat hafwer. Gudh som denne Högh- och Wälborne Frwns dygdiga Siäl/ igenom en sådan saligh hädanfärdh i den Himmelska Ewiga Glädien nådeligen försatt hafwer han förlåhner ock wisserligen Kroppen som nu til jorden beledsagas skal/ en roligh hwilo och på den Store Herrans dagh en frögdeligh vpståndelse: han wärdigas och för Jesu Christi skull trösta och hugswala, dhem som här öfwer hierteliga bedröfwade äre.

Tacksäyelsen.

Låther denne Salige Högh- och Wälborne Frwens efterlåtne elskelige och högtbedröfwade kåre Herre och Man/ sampt des högtbedröfwade kåre Barn/ betacka respectivé på det tienst- och wenligast dheras Excellentier aff Rijkzens Rådh/ sampt denne

förnåhme Försambling aff Högre och Nedrige Ståndh / för den stora åhra och benågen Affection dhe medh dheras höga och Ehrewerde sammankompst hafwa hedrat denne Lykfärd / och des respectivè kåre Hwszfrws och Moders Sal. Lekamen warit fölgachtige til sit hwylo rum. Dhe vthläfwa sigh sådant medh all willig åhra / redebogen Tienst och Wänskap widh alle förfallande skyke och andre occasioner gärna igen at afftiena och medh största tacksamheet förskylla.

~~312. I. 130.~~

~~K. Personeh.~~

Ev. Henk. kij. 1

Creutz
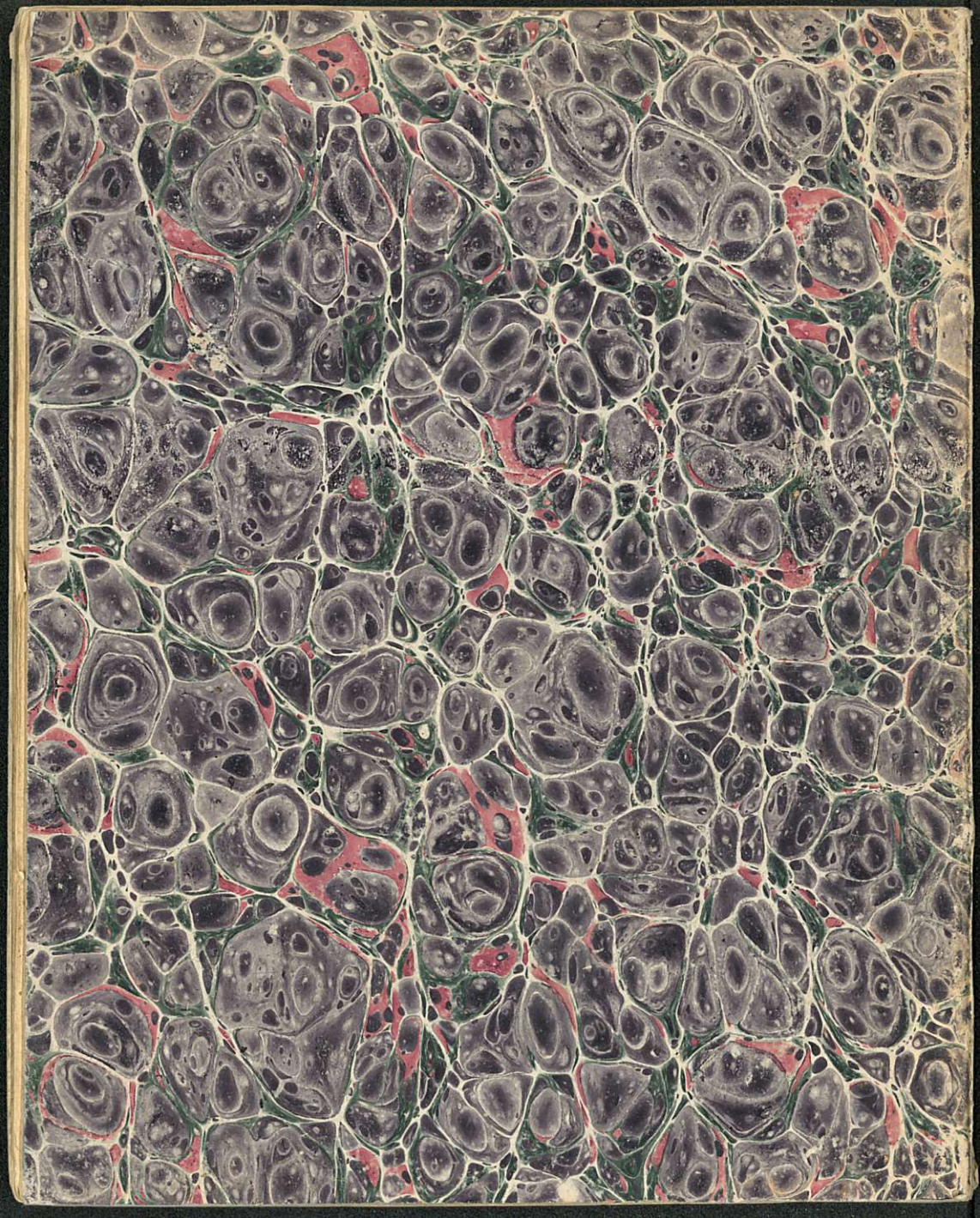
Mt. X